

Sygn. akt II CSK 508/18

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa [...] Bank [...] Spółki Akcyjnej
z siedzibą w W.

przeciwko E. - [...] Spółce Jawnej w likwidacji
z siedzibą w F. i M. G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 16 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanych E. - [...] Spółki jawnej w likwidacji z siedzibą w F. i M.G. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 marca 2018 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne zostało sprowadzone do dwóch pytań: „czy złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, który to wniosek następnie (wskutek rozpoznania zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności) został prawomocnie oddalony przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia, w szczególności gdy oddalenie wniosku nastąpiło wobec braku podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego” oraz „czy złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny opatrzonej klauzulą wykonalności, co do którego następnie (wskutek rozpoznania zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności) oddalono prawomocnie wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia, w szczególności w sytuacji

gdy oddalenie wniosku nastąpiło wobec braku podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego”.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, IC BSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencki, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga precyzyjnego sformułowania poprzez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/13, OSNC 2005, nr 4, poz. 58). Jest to bowiem czynność, która podobnie jak wniosek o wszczęcie egzekucji, jest przedsięwzięta bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia. W sytuacji, w której przerwanie biegu przedawnienia nastąpiło na skutek wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, przedawnienie biegnie na nowo z chwilą zakończenia postępowania klauzulowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2017 r., I CSK 6/17, nie publ.). Stwierdzenie to pozwala przyjąć, że uchylenie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nie niweczy skutku wniosku o jej nadanie, skoro czynność ta została podjęta bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia. W okolicznościach sprawy trzeba ponadto uwzględnić, że w wyniku rozpoznania zażalenia doszło do oddalenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, a więc wydane rozstrzygnięcie różni się od tych wypadków, w których kodeks postępowania cywilnego przewiduje,

że określona czynność nie wywołuje skutków, które wiążą się z jej wniesieniem (por. art. 130 § 2 k.p.c., art. 182 § 2 k.p.c.). Jest to więc sytuacja odmienna od tej, w której do umorzenia postępowania egzekucyjnego dochodzi ze względu na wniosek wierzyciela (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, OSNC 2015, nr 12, poz. 137).

W świetle powyższych uwag rozstrzygnięcie kwestii przedstawionych w skardze kasacyjnej nie wywołuje wątpliwości interpretacyjnych, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).